

holpen worden. Deeze kan hen, namelijk, dringender dan eene andere oorzaak, nodigen op eene zekere maatschappelijke vereeniging te denken, en den regeeringsvorm op eenen vasteren voet te stellen. Het vervaerdigen van wapenen, aan hetwelk zij thans het grootste gedeelte van hunnen tijd besteedden moeten, zal dan slechts een tijdverdrijf zijn, en de gevolgen van zulk eene gesteldheid der natie, onderling vertrouwen en algemeene veiligheid zullen hun tijd en gelegenheid verschaffen het in sierlijkheid van alle soorten van handwerken even zoo verre te brengen als de bewoonders der *Vrienden-Eilanden*. Hoe veel de omgang met nabuurige eilanden tot bespoediging van deeze beschaving konne toebrengen, laat zig zoo naauwkeurig niet bepalen; doch het is evenwel, over het geheel, eene uitgemaakte zaak, dat door den handel de voortgang der beschaving ongemeen bevorderd wordt.

Van den godsdienst van de Tanneezen weeten wij niets te zeggen. Het plegtig gezang, dat wij alle avonden op de oostlijke punt van de haven hoorden, deed ons wel vermoeden dat daar ergens in het bosch eene godsdienstige verzamelplaats moest zijn, maar wij konden 'er geene zekerheid van verkrijgen, wijl de inwoners ons altijd zorgvuldig van die plaats zогten te verwijderen. In hun overig gedrag was ook geen het minste spoor van uiterlijken godsdienst, nergens iets aandachtigs, zelfs niets bijgeloovigs te ontdekken, tenzij men dit daarvoor houden wilde dat zij hetgeen wij hun schonken, niet met de bloote handen, maar met een versch blad gewoon waren aanteroeren; maar dit zelfs wierd nagelaaten, zoo dra wij maar enigzints met elkanderen bekend wierden.

Door